

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 205. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849788674240/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

len kun kan komme af et tilsvarende hinsides.

Vort huslige hjem var altså nu ordnet til alle medlemmernes tilfredshed. Heiberg og hans moder havde den største tillid til alt, hvad jeg besluttede, så vel i det ene som i det andet. »Spørg Hanne,« led det fra Heiberg til hans moder; »spørg Hanne,« led det fra moderen til sønnen, så snart en eller anden vigtig beslutning skulle tages. Der var mit eget ønske, at jeg skulle overtage husholdningens styrelse med alle dens pligter, uagtet jeg vel følte, at denne opgave var vanskelig for mig ved siden af mine forretninger ved teatret, og at dette krævede ofre fra min side, som der ville være en ikke ringe kraft til at bringe, men jeg havde fast besluttet, at jeg ikke heri ville stå tilbage for andre af mit køn; jeg vidste, at ifald jeg alvorlig ville, da kunne jeg, thi jeg hørte til de mennesker, for hvem der var et udmærket forslag både i tid og penge. Og dog tilstod jeg, at da Heibergs moder den første aften i vort nye hjem overrakte mig husholdningsregnskabsbogen med de ord: »Herved overlader jeg dig regimentet og stiger ned af min trone,« blev jeg så betænkelig, som om man havde sagt til mig: »Herefter skal du styre og have ansvar for land og rige.« Dog »dristig vovet halvt er vundet«, min vilje var stærk, og det gik. Heiberg syntes i det mindste, at alt gik fortræffeligt, og det var jo det vigtigste. Hans gamle venner samledes i vort hus og fandt sig hjemme og tilfredse der, og nye kom til.

VINTEREN 1831-32. SOMMEROPHOLD I HIRSCHHOLM

En dag lod en lille mand med kloge øjne og et fromt, godmodigt udtryk sig melde hos os. Og til vor glæde gjorde vi her for første gang personligt bekendtskab med digteren Henrik Hertz, der navngav sig som forfatter af »Genganger-brevene« og »Amors genistreger«. Heiberg og han havde så mange berøringspunkter, at samtalen blev lang og livlig; vi fandt alle tre stort behag i den dannede, beskedne mands konversation, og vi var venner fra hint øjeblik af indtil denne dag, 25 år efter. Han var alt dengang noget tunghør, men desværre har denne ulykke for ham og hans venner

stadigt taget til, [så at han nu så godt som helt har hævet al omgang med os og alle —, et tab, som jeg for min del dybt beklager. Han kom nu stadigt] til os, og mangen en uforglemmelig time står i vor erindring fra hine år.

Jeg var noget forlegen, da jeg første gang som gift kone skulle indfinde mig på teatret til en prøve. Ryge, der på sin maner til Heibergs ærgrelse havde bibeholdt det plumpe »Du« endnu fra den dag, jeg som barn sad på hans knæ i »Correggio«, ville jeg træffe på prøven og frygtede forud, hvad han kunne finde på at ytre i anledning af mit giftermål. Min frygt for ham forøgedes, da Heiberg på denne dag sagde til mig: »Jeg følger dig i dag på prøven for at høre, om Ryge endnu vil gentage sit »Du«. Gør han det, agter jeg at erindre ham om, at det vel nu var på tiden, at han aflagde denne tone imod dig.« Usigelig beklemt om hjertet gik jeg på prøve af frygt for, at et sammenstød imellem dem skulle finde sted. Til lykke sagde han »De«; glad blev jeg, og Heiberg gik tilfreds bort.

I sæsonen 1831-32 begyndte jeg altså min teatervirksomhed som gift kone, og publikum modtog fru Heiberg med den samme varme som tidligere jomfru Pätges. Jeg spillede i denne sæson ofte mit tidligere repertoire, og nogle betydelige nye roller kom til, såsom prinsesse Eboli i »Don Carlos« og flere. Hvad der interesserede mig, og som det lod også publikum mest i denne sæson, var en ny vaudeville af Heiberg: »Køge-huskors«, der kom til opførelse første gang i slutningen af november. Den var skrevet, som Heiberg en gang sagde, i hans lykkeligste tid. Heiberg kunne ikke lide, hvad han kaldte »familiepoesi« til hustruer eller ens nærmeste, og derfor kan man tælle de yderst få digte, han har skrevet til sin nærmeste omgivelse. Så godt som alle de digte, han har skrevet til mig, må man derfor søge maskerede i hans dramatiske arbejder. I »Køge-huskors« findes således en hel række. [De fleste af sangene er en slags kærlighedsdigte til hans kone. Jeg erindrer, at da vi prøvede denne vaudeville på teatret, kom Rosenkilde hen til mig og sagde: »Nå, Gud forbarne sig, hvor han har været forelsket i Dem, da han skrev dette stykke!« Dette glædede mig så meget at høre, at jeg har beholdt det i min hukommelse siden.] Heiberg begik den fejl i denne vaudeville at lade det musikalske spille en altfor væsentlig rolle, hvilket gjorde, at man altid har væ-